

บทที่ 2

แนวทางการดำเนินงานโครงการเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

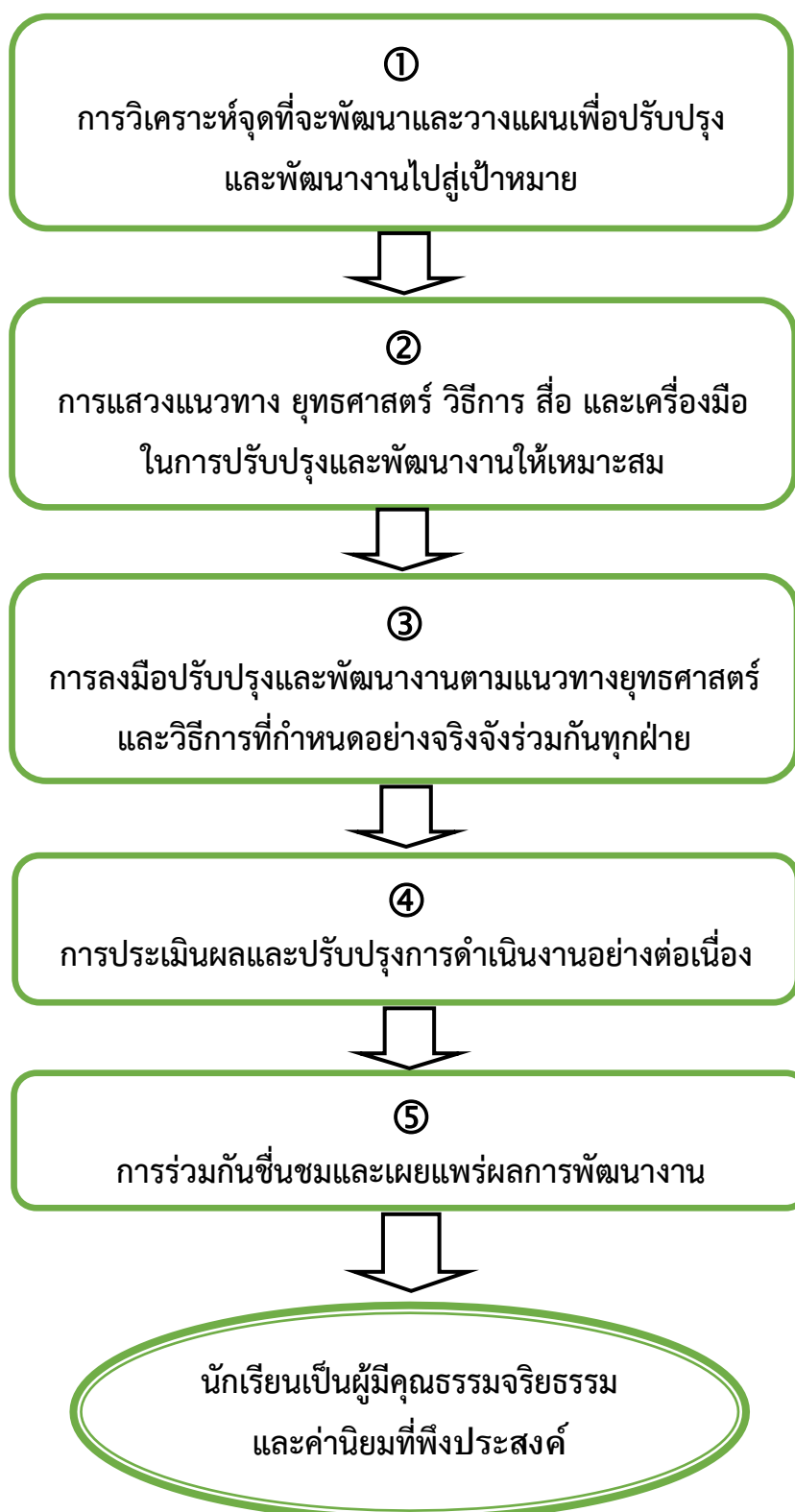
การดำเนินงานโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ให้บรรลุเป้าหมาย และปรากฏผลตามสภาพความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบครบวงจร และพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ด้วยความร่วมมือของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน องค์กรท้องถิ่น และชุมชนที่จะต้องดำเนินงานให้ประสานสัมพันธ์และร้อยรัดกันทุกระดับ โรงเรียนบ้านหนองฆ้อง ได้กำหนดกระบวนการพัฒนางานโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ แนวทางการดำเนินงานดังรายละเอียดต่อไป

กระบวนการพัฒนา

การพัฒนางานโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ร่วมกันทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน และชุมชน ซึ่งเป็นแหล่งปฏิบัติงานให้เกิดผลอย่างเป็นรูปแบบ ซึ่งมีกระบวนการพัฒนา การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการพัฒนา ดังนี้

1. การวิเคราะห์จุดที่จะพัฒนาและวางแผนเพื่อปรับปรุงและพัฒนางานไปสู่เป้าหมาย
2. การแสวงแนวทาง ยุทธศาสตร์ วิธีการ สื่อ และเครื่องมือในการปรับปรุงและพัฒนางานให้เหมาะสม
3. การลงมือปรับปรุงและพัฒนางานตามแนวทางยุทธศาสตร์และวิธีการที่กำหนดอย่างจริงจังร่วมกันทุกฝ่าย
4. การประเมินผลและปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
5. การร่วมกันชื่นชมและเผยแพร่ผลการพัฒนางาน

โดยมีจุดหมายปลายทางที่สำคัญคือ “นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์”

ภาพที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาโครงการเสริมสร้างคุณธรรม
จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โรงเรียนบ้านหนองซ้อง

แนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านหนองซ้อง

ในการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โรงเรียนบ้านหนองซ้อง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองซ้อง และชุมชนโรงเรียนบ้านหนองซ้อง เป็นอย่างดี ภายใต้การกำกับดูแลจากโรงเรียนบ้านหนองซ้อง ในเรื่องต่อไปนี้

1. สร้างความตระหนักในการพัฒนาโรงเรียนสู่ “โรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์” ให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชุมชน
 2. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
 3. กำหนดแนวทางการดำเนินงานร่วมกับกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชน
 4. กำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหาและพัฒนา
 5. ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์
 6. นิเทศและประเมินผลระหว่างกระบวนการปฏิบัติและพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง
 7. ประเมินโครงการ
 8. สรุป/รายงานผล กรณีที่ประสบผลสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ
- โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แนวทางการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โรงเรียนบ้านหนองซ้อง

การดำเนินงาน	กิจกรรม
1. สร้างความตระหนักในการเสริมสร้าง และพัฒนาโรงเรียนสู่ “โรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์” ให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชุมชน	1. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ 2. ประชุม/สัมมนา ซึ่งการประชุม/สัมมนากำหนดเป็นระยะประกอบด้วยกิจกรรมย่อยต่อไปนี้ 2.1 การบรรยายจากผู้รู้ ผู้เกี่ยวข้อง 2.2 การร่วมกันวิเคราะห์ อภิปราย และสรุปปัญหาของชุมชน 2.3 การนำเสนอข้อมูลจากสื่อมวลชนและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัญหา สาเหตุ และผลกระทบที่จะเกิดกับนักเรียนและชุมชน

ตารางที่ 3 แนวทางการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
โรงเรียนบ้านหนองซ้อง (ต่อ)

การดำเนินงาน	กิจกรรม
	2.4 การนำเสนอแนวคิดในการแก้ปัญหาจากชุมชน สื่อมวลชน นักเรียน ฯลฯ 2.5 การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหา สาเหตุ ผลกระทบ และแนวคิดในการแก้ปัญหา ฯลฯ 3. เข้าค่าย “พุทธบุตร” ผู้ร่วมเข้าค่ายประกอบด้วย ครูและ บุคลากรในโรงเรียน ผู้นำชุมชน ผู้นำนักเรียน และนักเรียน ฯลฯ 4. ประชาสัมพันธ์ผ่านนักเรียน กิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน แทรกในใบกิจกรรมความสัมพันธ์ชุมชน และผ่านผู้นำ ชุมชน ผู้นำนักเรียน 5. สรุปผลการสร้างความตระหนักในความสำคัญ ความจำเป็น ในการพัฒนาโรงเรียนตามสภาพปัญหาให้เป็นโรงเรียน เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
2. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	1. สำรวจ/วิเคราะห์สภาพนักเรียน โรงเรียน และชุมชน 2. จำแนกนักเรียนออกเป็นกลุ่ม 3. จัดหาและทำระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสื่อ มาตรการ แหล่งสนับสนุน ช่วยเหลือ ตลอดจนแนวทางแก้ปัญหา แต่ละกลุ่ม 4. จัดทำแฟ้มข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล 5. สรุปสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางแก้ไข
3. กำหนดแนวทางการดำเนินงาน ร่วมกับกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน และชุมชน	1. ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เพื่อกำหนด 1.1 เป้าหมายของโรงเรียน 1.2 แนวทางการดำเนินงาน 1.3 บทบาทของแต่ละฝ่ายที่จะนำไปสู่เป้าหมาย

ตารางที่ 3 แนวทางการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
โรงเรียนบ้านหนองซ้อง (ต่อ)

การดำเนินงาน	กิจกรรม
	2. จัดทำร่างข้อตกลงร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน เพื่อดำเนินการพัฒนาโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ 3. นำเสนอผู้เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุง 4. จัดทำข้อตกลงในการพัฒนาโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
4. กำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหาและพัฒนา	1. ประชุมคณะทำงานร่วมจัดทำแผนยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับการพัฒนากลุ่มเป้าหมาย 2. นำเสนอแผนฉบับร่างให้คณะกรรมการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ พิจารณาปรับปรุง และเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์ 3. ประชาสัมพันธ์แผนยุทธศาสตร์ 4. นำเสนอแผนยุทธศาสตร์ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
5. ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์	ลงมือปฏิบัติงาน/โครงการ/กิจกรรมตามแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย โดยดำเนินการร่วมกันระหว่างผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน ชุมชน ผู้นิเทศ ฯลฯ
6. นิเทศและประเมินผลระหว่าง การปฏิบัติและพัฒนางาน อย่างต่อเนื่อง	1. วางแผนนิเทศและประเมินผลระหว่างปฏิบัติงานตามแผน 2. นิเทศให้ครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้ 2.1 ความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจของบุคลากร 2.2 ข้อมูล ความรู้ นวัตกรรมพัฒนานักเรียนแต่ละกลุ่ม และกลุ่มเป้าหมาย 2.3 การดำเนินงานให้สอดคล้องกับแนวทางโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน และค่านิยมที่พึงประสงค์ เช่น การบริหารงานและการวางแผนแบบมีส่วนร่วมกระบวนการสร้างพลังสร้างอนาคต(AIC)

ตารางที่ 3 แนวทางการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
ของโรงเรียนบ้านหนองซ้อง (ต่อ)

การดำเนินงาน	กิจกรรม
	2.4 การดำเนินงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของบุคลากร เช่น - การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน และค่านิยมที่พึงประสงค์ - การจัดกิจกรรมเสริม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมแนะแนว ค่ายพุทธบุตร กีฬาสี ฯลฯ - การพัฒนาทักษะกระบวนการกลุ่ม การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และกระบวนการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต - การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหา/พัฒนานักเรียน 2.5 พฤติกรรมของนักเรียนที่สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน 3. คณะกรรมการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ดำเนินการนิเทศภายในและประเมินผล 4. ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ พิจารณาผลการประเมิน ปรับปรุงและพัฒนา 5. สรุปรายงานการนิเทศและประเมินผลระหว่างดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
7. ประเมินโครงการ	1. กำหนดวิธีการและจัดทำเครื่องมือประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของแผนดำเนินงานโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ 2. ดำเนินงานประเมินโครงการ 3. วิเคราะห์ผลการประเมิน

ตารางที่ 3 แนวทางการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
ของโรงเรียนบ้านหนองซ้อง (ต่อ)

การดำเนินงาน	กิจกรรม
8. สรุป/รายงานผล	1. สรุปการดำเนินงาน 2. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ 3. จัดทำรายงานฉบับย่อเผยแพร่แก่หน่วยงานและชุมชน 4. นำผลการประเมินไปใช้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง
กรณีที่ประสบผลสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ 9. ประกาศความเป็นโรงเรียนโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	1. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามคู่มือการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2. ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ผลงานด้วยความชื่นชม โดยใช้วิธีการและสื่ออย่างหลากหลายและจัดนิทรรศการแสดงผลงาน ตามโอกาสอันควร ฯลฯ 3. จัดให้ครูและบุคลากรในโรงเรียน ชุมชนได้แสดงความรู้สึกรับต่อผลสำเร็จของงานตามโอกาสอันควรอย่างต่อเนื่อง
10. ดูแลให้เป็นโรงเรียนโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ที่ยั่งยืนตลอดไป	1. ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการวิเคราะห์จุดที่ควรพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 2. พัฒนาแผนยุทธศาสตร์รายปีอย่างต่อเนื่อง 3. พัฒนาโรงเรียนตามแผนพัฒนายุทธศาสตร์ให้ได้ผลดี และดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ 4. นิเทศ ติดตาม กำกับ ประเมินผล และพัฒนางานให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ